

POSTANOWIENIE

Dnia 21 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

w sprawie **P.S.**,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 21 czerwca 2023 r.,
zażalenia obrońcy skazanego
na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu
z dnia 31 marca 2023 r., sygn. akt XVII Ka 1179/22,
o nieuwzględnieniu wniosku o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o
sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w
Poznaniu
z dnia 10 lutego 2023 r., sygn. akt XVII Ka 1179/22,

p o s t a n o w i ł:

zaskarżone postanowienie utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Poznaniu wyrokiem z dnia 10 lutego 2023 r., sygn. akt XVII Ka 1179/22, utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Śremie z dnia 25 sierpnia 2022 r., sygn. akt II K 575/20, którym skazano m.in. P.S. za przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Pismem z dnia 10 marca 2023 r. nowo ustanowiony obrońca skazanego złożył wniosek o przywrócenie terminu zawitego do złożenia wniosku o doręczenie wyroku Sądu odwoławczego z uzasadnieniem, składając jednocześnie taki wniosek. Uzasadniając tę inicjatywę wskazano, że skazany był przekonany o tym, że jego wcześniejszy obrońca złożył wniosek o uzasadnienie

wyroku, czego jednak nie uczynił, a wiedzę o tym zaniechaniu P.S. uzyskał dopiero 9 marca 2023 r., zaglądając do portalu sądowego.

Sąd Okręgowy w Poznaniu postanowieniem z dnia 31 marca 2023 r., sygn. akt XVII Ka 1179/22. nie uwzględnił wniosku obrońcy skazanego.

Od powyższego postanowienia zażalenie wniósł obrońca P.S., podnosząc zarzut rażącej obrazy przepisów postępowania – art. 126 § 1 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k., mającej wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia „poprzez błędne i nieuzasadnione przyjęcie przez Sąd, iż wnioskodawca nie wykazał w żadnym zakresie, aby uchybienie terminowi do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem nastąpiło z przyczyn od skazanego niezależnych. To na wnioskodawcy spoczywa obowiązek wykazania, iż nie dotrzymał terminu z przyczyn od niego niezależnych. Natomiast skazany nie przedstawił jakichkolwiek dowodów aby to jego wcześniejszy obrońca ponosił winę za niezłożenie stosownego wniosku. Obrońca nie ma obowiązku składania takiego wniosku w każdej sprawie i dopiero ewentualne ustalenia z mandantem mogą kreować takie zobowiązanie, przy czym we wniosku o przywrócenie terminu nie wskazano na takie okoliczności. Samo ewentualne „przekonanie” skazanego nie jest przyczyną niezależną, gdyż to on powinien dokonać ewentualnych ustaleń z obrońcą lub też złożyć taki wniosek samodzielnie. Co jest istotne, w przedmiotowej sprawie niedotrzymanie terminu zawitego nastąpiło z przyczyn niezależnych od Skazanego, a Sąd zdaje się zapominać, iż P.S. nie jest podmiotem profesjonalnym w przeciwieństwie do ustanowionego wówczas obrońcy, któremu w pełni zaufał i był przekonany, że ten złożył wniosek o doręczenie wyroku z dnia 10 lutego 2023 r. wraz z uzasadnieniem i w przewidzianym terminie zaskarży kasacją przedmiotowy wyrok. Tak istotne zaniechanie po stronie obrońcy nie może w konsekwencji rodzić po stronie Skazanego negatywnych konsekwencji prawnych, a z taką sytuacją mamy niewątpliwie do czynienia w niniejszej sprawie”.

Na podstawie tak sformułowanego zarzutu skarżący wniósł o przywrócenie terminu zawitego do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia całości wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 10 lutego 2023 r., sygn. akt XVII Ka 1179/22 oraz doręczenie ww. wyroku wraz z uzasadnieniem nowemu obrońcy.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 126 § 1 k.p.k., jeżeli niedotrzymanie terminu zawitego nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych, strona w zawitym terminie 7 dni od daty ustania przeszkody może zgłosić wniosek o przywrócenie terminu, dopełniając jednocześnie czynności, która miała być w terminie wykonana. W orzecznictwie przyjmuje się, że „niedotrzymanie terminu zawitego z winy obrońcy stanowi dla oskarżonego okoliczność niezależną, o której mowa w art. 126 § 1 k.p.k.” (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2011 r., III KZ 4/11, LEX nr 736770; zob. też: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2012 r., III KK 87/12, LEX nr 1212370; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2000 r., IV KKN 32/99, LEX nr 39913*). Trzeba jednak w tym kontekście zaznaczyć, że dla przywrócenia terminu zawitego na dokonanie określonej czynności procesowej niezbędne jest wykazanie winy obrońcy skazanego, której nie można wywodzić z samego tylko faktu, że nie dokonał on określonej czynności, a to na wnioskodawcy ciąży powinność uprawdopodobnienia, że okoliczność, na którą się powołuje, jest od niego niezależna. Nie można bowiem przyjmować, że każde niewniesienie przez obrońcę oskarżonego wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku, jest przez niego zawinione. Takie stanowisko prowadziłoby do rezultatów absurdalnych, w których strona postępowania mogłaby w zasadzie w dowolnym momencie zmienić zdanie co do woli zaskarżenia wyroku, składając wniosek o przywrócenie terminu z powołaniem się na zaniechanie obrońcy.

Lektura zażalenia w zestawieniu z treścią samego wniosku o przywrócenie terminu wskazuje, że akcentuje się w nich jedynie sam fakt mylnego przeświadczenia skazanego co do tego, że jego wcześniejszy obrońca złożył wniosek o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego. Co symptomatycznie, nie powołano się na występowanie jakiegokolwiek porozumienia pomiędzy poprzednim obrońcą, a P.S. w tym zakresie, a współpraca pomiędzy tymi podmiotami trwała od postępowania przygotowawczego (k. 163-164, t. I) aż do złożenia wniosku z dnia 9 marca 2023 r. o odroczenie wykonania kary pozbawienia wolności (k. 677-679, t. IV). Pozostawała zatem niezakłócona także po wydaniu wyroku przez Sąd Okręgowy w Poznaniu w

dniu 10 lutego 2023 r. Samo zaś mylne przeświadczenie skazanego co do czynności swego obrońcy nie może wskazywać na winę tego ostatniego. Sąd odwoławczy miał zatem podstawy, by uznać, że wnioskodawca nie wykazał, aby uchybienie terminowi do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku nastąpiło z przyczyn niezależnych od skazanego.

Z tych względów, nie stwierdzając okoliczności, o których mowa w art. 439 § 1 k.p.k. Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.